

Chambre
des Représentants

Kamer
der Volksvertegenwoordigers

20 MAI 1947.

PROPOSITION DE LOI

portant création d'un Centre de recherche
pour la solution nationale des problèmes sociaux
et juridiques en régions wallonnes et flamandes.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION (1)

PAR M. RASSART.

MESDAMES, MESSIEURS,

Les travaux de la Commission, installée pour examiner
la proposition de loi portant création d'un centre de

(1) Composition de la Commission : MM. Van Cauwelaert, président; Bracops, De Schryver, De Sweemer, du Bus de Warnaffe, Fayat, Frère, Gailly, Harmel, Kofferschläger, Lambotte, Lefèvre (Théodore), Merget, Moyersoen, Rassart, Rey, Sainte, Spinoy, Van den Eynde, Van Eynde, Van Hoorick.

Voir :

81 (1946) : Proposition de loi.

20 MEI 1947.

WETSVOORSTEL

houdende oprichting van een Centrum van onderzoek
voor de nationale oplossing van de maatschappelijke
en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en
en de Waalse gewesten.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE UITGEBRACHT (1)

DOOR DE HEER RASSART.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De werkzaamheden van de Commissie, die werd sa-
mengesteld met het oog op het onderzoek van het wets-

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Van Cauwelaert,
voorzitter; Bracops, De Schryver, De Sweemer, du Bus de Warnaffe,
Fayat, Frère, Gailly, Harmel, Kofferschläger, Lambotte, Lefèvre
(Théodore), Merget, Moyersoen, Rassart, Rey, Sainte, Spinoy, Van
den Eynde, Van Eynde, Van Hoorick.

Zie :

81 (1946) : Wetsvoorstel.

G.

recherche pour la solution nationale des problèmes sociaux et juridiques en régions wallonnes et flamandes (n° 81 de la S. E. 1946 de MM. Harmel et consorts) ont constitué le témoignage que le malaise, qui affecte la vie nationale et dont les auteurs ont déterminé les caractères essentiels dans les développements du projet, préoccupe, au premier chef, les représentants de toutes les régions et de tous les Partis.

Il s'agit donc bien d'une question d'intérêt national, dont l'examen doit être dégagé de tout esprit partisan.

La création d'un Centre de Recherche ne constituant pas un organe parlementaire régulier ne peut ni contrarier, ni ralentir l'initiative ou les travaux parlementaires dans le domaine considéré.

Le Parlement ne ferait pas œuvre sage en limitant, dès l'abord, le champ d'investigation du Centre, qui doit donner la certitude de travaux dont la seule discipline soit celle de la recherche scientifique et totale.

Le Centre réunissant tous les éléments d'examen et de recherches dressera donc un inventaire complet et objectif avec le concours des personnes et des organismes privés, qui se sont déjà saisis de l'un ou de l'autre aspect du problème ou dont la compétence et la qualification rendent l'audience utile.

Il appartiendra au Parlement d'apprécier les éléments d'examen ainsi réunis, de juger s'il doit prendre en considération les conclusions scientifiques déposées et si l'intérêt supérieur du Pays et des régions qui le constituent commande de traduire, en tout ou en partie, telles quelles ou modifiées, ces conclusions en dispositions législatives.

Ces considérations justifient des modifications de la proposition de loi.

La Chambre les appréciera et pourra comparer les textes ci-après :

voorstel houdende oprichting van een centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en de Waalse gewesten (n° 81 der B. Z. 1946, van de heren Harmel c. s.), brachten het bewijs, dat het gevoel van onbehagen, waaraan ons nationaal leven onderhevig is en waarvan de indieners van het ontwerp de bijzonderste kenmerken in de toelichting omschreven, in de hoogste mate de vertegenwoordigers van al de gewesten en van al de partijen met zorgen vervult.

Het geldt hier dus wel een probleem van nationaal belang, dat buiten iedere partijgeest dient behandeld te worden.

De oprichting van een Centrum van onderzoek kan, daar het geen regelmatig parlementair orgaan is, het recht van initiatief of de parlementaire werkzaamheden op bedoeld gebied noch belemmeren noch vertragen.

Het Parlement zou niet verstandig handelen indien het van meet af aan het onderzoeksfield van het Centrum beperkte; dit toch moet de noodzakelijke zekerheid verschaffen omtrent zijn werkzaamheden die alleen mogen berusten op een wetenschappelijk en volledig onderzoek.

Het Centrum, dat alle elementen voor onderzoek en opsporing in zich verenigt, zal dus een volledige en objectieve inventaris opmaken, met de medewerking van de private personen en organismen die zich reeds met een of ander aspect van het vraagstuk bezighouden of die, wegens hun bevoegdheid of hoedanigheid, met nut kunnen gehoord worden.

Het zal de taak zijn van het Parlement, de aldus verzamelde bestanddelen van onderzoek naar waarde te schatten, te oordelen of het de ingediende wetenschappelijke besluiten in overweging dient te nemen en of het hoger belang van het Land en van zijn gewesten eist die besluiten, gheel of gedeeltelijk, onveranderd of gewijzigd, in wetgevende beschikkingen om te zetten.

Deze overwegingen wettigen wijzigingen van het wetsvoorstel.

De Kamer zal er over oordelen en kan volgende teksten vergelijken :

TABLEAU COMPARATIF DES TEXTES.

1° *Texte proposé par la Commission.*
2° *Proposition de loi.*

VERGELIJKENDE TABEL VAN DE TEKSTEN.

1° *Tekst door de Commissie voorgesteld.*
2° *Wetsvoorstel.*

*Texte proposé par la Commission.***ARTICLE PREMIER.**

Il est créé un « Centre de Recherche pour la solution nationale des problèmes sociaux, politiques et juridiques en régions wallonnes et flamandes ».

Il a pour mission de rassembler et de classer les revendications locales ou régionales, de procéder à toutes les enquêtes utiles sur l'ampleur et l'importance des crises ou malaises sociaux, économiques, culturels, moraux, politiques et juridiques dont souffriraient une ou plusieurs régions du pays, de faire rapport au Parlement et de suggérer les remèdes capables d'apporter, dans chaque région du pays, le maximum de prospérité et d'épanouissement dans le cadre du bien-être national.

*Proposition de loi.***ARTICLE PREMIER.**

Il est créé un « Centre de recherche pour la solution nationale des problèmes sociaux et juridiques en régions wallonnes et flamandes ».

Il a pour mission de rassembler et de classer les revendications locales ou régionales, de procéder à toutes les enquêtes utiles sur l'ampleur et l'importance des crises ou malaises sociaux, économiques, culturels, moraux et juridiques dont souffriraient une ou plusieurs régions du pays; de faire rapport au Parlement et de proposer les remèdes capables d'apporter dans chaque région du pays le maximum de prospérité et d'épanouissement dans le cadre du bien-être national.

Commentaire :

Deux modifications ont été apportées au texte de l'article premier :

- 1) le mot « politique » a été ajouté pour déterminer les problèmes et marquer l'ampleur des investigations auxquelles le Centre devra se livrer;
- 2) à l'alinéa 2, le verbe « suggérer » a été préféré au verbe « proposer » le Centre n'ayant pas qualité pour déposer des propositions sur le Bureau de la Chambre.

*Texte proposé par la Commission.***ART. 2.**

Le Centre de Recherche est présidé par une personnalité appartenant à une des institutions scientifiques belges et nommée par le Roi.

Le Président est assisté de deux vice-présidents désignés l'un par la Chambre des Représentants, l'autre par le Sénat.

Pour constituer le Centre, la Chambre et le Sénat désignent en outre chacun vingt et un membres dont neuf choisis au sein de chaque assemblée.

Le Centre choisit, en son sein, les présidents des quatre sections dans lesquelles il répartit ses membres.

Il désigne, hors de son sein, deux secrétaires n'ayant pas voix délibérative.

*Proposition de loi.***ART. 2.**

Le Centre de Recherche est présidé par le Directeur du Fonds National de la Recherche Scientifique, assisté de deux vice-présidents désignés par le Sénat et la Chambre des Représentants.

Pour constituer le Centre, le Sénat et la Chambre désignent chacun vingt et un membres.

Cette assemblée choisit, en son sein, les présidents de chaque section, désigne deux secrétaires du Conseil de direction et répartit ses membres entre les différentes sections prévues à l'article 3.

*Tekst door de Commissie voorgesteld.***EERSTE ARTIKEL.**

Er wordt opgericht een « Centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en Waalse gewesten ».

Het heeft tot opdracht, de plaatselijke of gewestelijke eisen te verzamelen en te rangschikken, over te gaan tot alle nuttige onderzoeken over de omvang en het belang van de sociale, economische, culturele, morele, politieke en juridische crises of malaises, waaronder een of meer streken van het land mochten lijden; verslag uit te brengen bij het Parlement en de heelmiddelen voor te stellen die er toe kunnen bijdragen om aan elke streek van het land de grootste welvaart en bloei te verzekeren, in het kader van het nationaal welzijn.

Commentaar:

Twee wijzigingen werden gebracht aan de tekst van het eerste artikel :

1) het woord « politieke » werd toegevoegd om de vraagstukken nader te bepalen en om de omvang aan te duiden van de onderzoeken die het centrum dient in te stellen.

2) in de 2^a alinea van de Franse tekst, werd het werkwoord « suggérerer » verkozen boven het werkwoord « proposer », daar het centrum niet bevoegd is om voorstellen in te dienen bij de Kamer.

*Tekst door de Commissie voorgesteld.***ART. 2.**

Het Centrum wordt voorgezeten door een personaliteit die behoort tot een der Belgische wetenschappelijke instellingen en wordt benoemd door de Koning.

De Voorzitter wordt bijgestaan door twee ondervoorzitters, waarvan de ene door de Kamer der Volksvertegenwoordigers en de andere door de Senaat wordt benoemd.

Om het Centrum samen te stellen, benoemen Kamer en Senaat, bovendien, elk een en twintig leden, waaronder 9 gekozen in de schoot van iedere vergadering.

Het Centrum kiest uit zijn midden de voorzitters der vier afdelingen, waaronder het zijn leden verdeelt.

Het wijst buiten zijn midden twee secretarissen aan, die niet stemgerechtigd zijn.

*Wetsvoorstel.***EERSTE ARTIKEL.**

Er wordt opgericht een « Centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en Waalse gewesten ».

Het heeft tot opdracht, de plaatselijke of gewestelijke eisen te verzamelen en te rangschikken, over te gaan tot alle nuttige onderzoeken over de omvang en het belang van de sociale, economische, culturele, morele en juridische crises of malaises waaronder een of meer streken van het land mochten lijden; verslag uit te brengen bij het Parlement en de heelmiddelen voor te stellen die er toe kunnen bijdragen om aan elke streek van het land de grootste welvaart en bloei te verzekeren in het kader van het nationaal welzijn.

*Wetsvoorstel.***ART. 2.**

Het Centrum van onderzoek wordt voorgezeten door de Directeur van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, bijgestaan door twee ondervoorzitters, benoemd door de Senaat en de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Om het Centrum samen te stellen, benoemen Kamer en Senaat elk één en twintig leden.

Deze vergadering kiest uit haar midden, de voorzitters van elke afdeling, benoemt twee secretarissen van de Directieraad en verdeelt haar leden onder de verschillende bij artikel 3 voorziene afdelingen.

Commentaire :

La Commission a précisé que le président serait nommé par le Roi parmi les personnalités appartenant à une des institutions scientifiques belges, pour ne point imposer le choix d'une personnalité déterminée et marquer le caractère d'objectivité et de rigueur scientifique du Centre.

La Commission a voulu limiter le nombre de parlementaires, neuf pour la Chambre et neuf pour le Sénat, outre les vice-présidents, pour marquer le caractère extraparlementaire du Centre.

La mission des deux secrétaires, extraparlementaires, chargés de fonctions administratives, en fera les chevilles ouvrières du Centre, sans qu'ils aient voix délibérative.

*Texte proposé par la Commission.***ART. 3.**

Le Centre se subdivise en quatre sections : section démographique, section économique, section morale et culturelle, section juridique, politique et administrative.

A titre consultatif, il peut associer à ses travaux les savants et praticiens dont la compétence recommande la collaboration.

*Proposition de loi.***ART. 3.**

Le Centre se subdivise en quatre sections démographique, économique, morale et culturelle, juridique et administrative. Il associe à ses travaux les savants et praticiens dont la compétence recommande la collaboration.

Commentaire :

Les quatre sections correspondent aux objectifs principaux du Centre. Chaque section comprend onze membres. Elle peut s'associer, à titre consultatif, les personnes dont la collaboration est utile en la matière.

Le Président du Centre est, de droit, membre de chaque section.

*Texte proposé par la Commission.***ART. 4.**

Le Conseil de direction du Centre, composé du Président, des vice-présidents et des présidents de section, est responsable de l'exécution des missions dévolues au Centre.

*Proposition de loi.***ART. 4.**

Le Conseil de direction du Centre, composé du Président, des vice-présidents, des 2 secrétaires et des présidents de sections, est responsable de l'exécution de missions dévolues au Centre.

Commentaar:

De Commissie heeft bepaald, dat de voorzitter zou worden benoemd door de Koning onder de personaliteiten behorend tot een der Belgische wetenschappelijke instellingen, ten einde niet de keuze van een bepaalde personaliteit op te leggen en te wijzen op het objectief en streng wetenschappelijk karakter van het Centrum.

De Commissie heeft het aantal parlementleden; negen voor de Kamer en negen voor de Senaat, buiten de ondervoorzitters, willen beperken om het extra-parlementair karakter van het Centrum te beklemtonen.

De opdracht der twee extra-parlementaire secretarissen, belast met bestuurlijke functiën, zal van hen de spil van het Centrum maken, zonder dat zij stemgerechtigd zijn.

*Tekst door de Commissie voorgesteld.***ART. 3.**

Het Centrum wordt in vier afdelingen onderverdeeld, een voor demographie, een voor economie, een voor morele en culturele, een voor juridische en een voor politieke en administratieve vraagstukken.

Het betreft bij zijn werkzaamheden, ten adviserende titel, de geleerden en practici wier bekwaamheid hen tot aangewezen medewerkers maakt.

*Wetsvoorstel.***ART. 3.**

Het Centrum wordt in vier afdelingen onderverdeeld, een voor demographie, een voor economie, een voor morele en culturele en een voor juridische en administratieve vraagstukken. Het betreft bij zijn werkzaamheden de geleerden en practici wier bekwaamheid hen tot aangewezen medewerkers maakt.

Commentaar:

De vier afdelingen stemmen overeen met de noordaaeilanden van het Centrum. Iedere afdeling telt elf leden. Zij mag bij haar werkzaamheden, met het oog op het geven van advies, personen betrekken waarvan de medewerking ter zake nuttig is.

De Voorzitter van het Centrum is van rechtswege lid van iedere afdeling.

*Tekst door de Commissie voorgesteld.***ART. 4.**

De Directieraad van het Centrum, die uit de voorzitter, de ondervoorzitters en de voorzitters der afdelingen is samengesteld, is verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdrachten die aan het Centrum worden toevertrouwd.

*Wetsvoorstel.***ART. 4.**

De Directieraad van het Centrum, die uit de voorzitter, de ondervoorzitters, de 2 secretarissen en de voorzitters der afdelingen is samengesteld, is verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdrachten die aan het Centrum worden toevertrouwd.

Commentaire :

Le Conseil de direction assumera notamment la fonction coordinative des activités des sections et fera la synthèse de leurs travaux.

Il veillera à l'exécution de toutes les missions dévolues au Centre et à leur réalisation dans les délais prévus.

Texte proposé par la Commission.

ART. 5.

Le Centre est créé pour deux ans. Un an après sa constitution, il communique aux Présidents des Chambres ses premières conclusions, ainsi que la documentation sur laquelle elles s'appuient.

Il fait mensuellement rapport sur l'état d'avancement de ses travaux.

Proposition de loi.

ART. 5.

Le Centre est de durée limitée. Il devra déposer ses premières conclusions et propositions sur le bureau des Chambres, un an après la constitution des commissions.

Commentaire :

La Commission entend insister sur l'urgence de l'enquête, elle estime que cette investigation peut être achevée en deux années avec dépôt d'un rapport sur l'état d'avancement des travaux à la fin de la première année.

Texte proposé par la Commission.

ART. 6.

Les frais d'administration et de fonctionnement du Centre sont à charge du budget du Ministère de l'Intérieur.

Proposition de loi.

ART. 6.

Les frais d'administration et de fonctionnement du Centre sont à charge du budget du Ministre de l'Intérieur.

ART. 7.

Le Ministre de l'Intérieur est chargé de l'exécution de la présente loi.

ART. 7.

Le Ministre de l'Intérieur est chargé de l'exécution de la présente loi.

Le Rapporteur,

H. RASSART.

Le Président,

F. VAN CAUWELAERT,

Commentaar:

De directieraad zal o.m. de coördinatie verzekeren van de bedrijvigheid der afdelingen en zal de synthese opmaken van hun werkzaamheden.

Hij zal zorgen voor de uitvoering van alle opdrachten die aan het Centrum worden toevertrouwd en voor hun verwezenlijking binnen de voorziene termijnen.

Tekst door de Commissie voorgesteld.

ART. 5.

Het Centrum wordt opgericht voor twee jaar. Een jaar na zijn oprichting, deelt het aan de Voorzitters van de Kamers zijn eerste algemene besluiten mee, evenals de documentatie waarop zij steunen.

Het brengt maandelijks verslag uit over de stand van zijn werkzaamheden.

Wetsvoorstel.

ART. 5.

Het Centrum is van beperkte duur, niet zal zijn eerste besluiten bij het bureau van de Kamers moeten indienen één jaar na de samenstelling van de afdelingen.

Commentaar:

De Commissie houdt er aan te wijzen op de dringende aard van het onderzoek. Zij is van mening, dat dit in twee jaar kan worden afgehandeld, mits indiening van een verslag over de stand der werkzaamheden op het einde van het eerste jaar.

Tekst door de Commissie voorgesteld.

ART. 6.

De administratie- en werkingskosten van het Centrum worden uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

ART. 7.

De Minister van Binnenlandse Zaken wordt belast met de uitvoering van deze wet.

Wetsvoorstel.

ART. 6.

De administratie- en werkingskosten van het Centrum worden uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

ART. 7.

De Minister van Binnenlandse Zaken wordt belast met de uitvoering van deze wet.

De Verslaggever,

H. RASSART.

De Voorzitter,

F. VAN CAUWELAERT,

TEXTE PROPOSE PAR LA COMMISSION.

ARTICLE PREMIER.

Il est créé un « Centre de Recherche pour la solution nationale des problèmes sociaux, politiques et juridiques en régions wallonnes et flamandes ».

Il a pour mission de rassembler et de classer les revendications locales ou régionales, de procéder à toutes les enquêtes utiles sur l'ampleur et l'importance des crises ou malaises sociaux, économiques, culturels moraux, politiques et juridiques dont souffriraient une ou plusieurs régions du pays, de faire rapport au Parlement et de suggérer les remèdes capables d'apporter, dans chaque région du pays, le maximum de prospérité et d'épanouissement dans le cadre du bien-être national.

ART. 2.

Le Centre de Recherche est présidé par une personnalité appartenant à une des institutions scientifiques belges et nommée par le Roi.

Le Président est assisté de deux vice-présidents désignés l'un par la Chambre des Représentants, l'autre par le Sénat.

Pour constituer le Centre, la Chambre et le Sénat désignent en outre chacun vingt et un membres dont neuf choisis au sein de chaque assemblée.

Le Centre choisit, en son sein, les présidents des quatre sections dans lesquelles il répartit ses membres.

Il désigne, hors de son sein, deux secrétaires n'ayant pas voix délibérative.

ART. 3.

Le Centre se subdivise en quatre sections : section démographique, section économique, section morale et culturelle, section juridique, politique et administrative.

A titre consultatif, il peut associer à ses travaux les savants et praticiens dont la compétence recommande la collaboration.

ART. 4.

Le Conseil de direction du Centre, composé du Président, des vice-présidents et des présidents de section, est responsable de l'exécution des missions dévolues au Centre.

TEKST DOOR DE COMMISSIE VOORGESTELD.

EERSTE ARTIKEL.

Er wordt opgericht een « Centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse et Waalse gewesten ».

Het heeft tot opdracht, de plaatselijke of gewestelijke eisen te verzamelen en te rangschikken, over te gaan tot alle nuttige onderzoeken over de omvang en het belang van de sociale, economische, culturele, morele, politieke en juridische crises of malaises waaronder een of meer streken van het land mochten lijden; verslag uit te brengen bij het Parlement en de heelmiddelen voor te stellen die er toe kunnen bijdragen om aan elke streek van het land de grootste welvaart en bloei te verzekeren, in het kader van het nationaal welzijn.

ART. 2.

Het Centrum wordt voorgezeten door een personaliteit die behoort tot een der Belgische wetenschappelijke instellingen en wordt benoemd door de Koning.

De Voorzitter wordt bijgestaan door twee ondervoorzitters, waarvan de ene door de Kamer der Volksvertegenwoordigers en de andere, door de Senaat wordt benoemd.

Om het Centrum samen te stellen, benoemen Kamer en Senaat, bovendien, elk één en twintig leden, waaronder 9 gekozen in de schoot van iedere vergadering.

Het Centrum kiest uit zijn midden de voorzitters der vier afdelingen, waaronder het zijn leden verdeelt.

Het duidt buiten zijn midden twee secretarissen aan, die niet stemgerechtig zijn.

ART. 3.

Het Centrum wordt in vier afdelingen onderverdeeld, een voor demographie, een voor economie, een voor morele en culturele, een voor juridisch en een voor politieke en administratieve vraagstukken. Het betreft bij zijn werkzaamheden, ten adviserenden titel, de geleerden en practici wier bekwaamheid hen tot aangewezen medewerkers maakt.

ART. 4.

De Directieraad van het Centrum, die uit de voorzitter, de ondervoorzitters en de voorzitters der afdelingen is samengesteld, is verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdrachten die aan het Centrum worden toevertrouwd.

ART. 5.

Le Centre est créé pour deux ans. Un an après sa constitution, il communique aux Présidents des Chambres ses premières conclusions, ainsi que la documentation sur laquelle elles s'appuient.

Il fait mensuellement rapport sur l'état d'avancement de ses travaux.

ART. 6.

Les frais d'administration et de fonctionnement du Centre sont à charge du budget du Ministère de l'Intérieur.

ART. 7.

Le Ministre de l'Intérieur est chargé de l'exécution de la présente loi.

ART. 5.

Het Centrum wordt opgericht voor twee jaar. Een jaar na zijn oprichting, deelt het aan de Voorzitters van de Kamers zijn eerste algemene besluiten mee, evenals de documentatie waarop zij steunen.

Het brengt maandelijks verslag uit over de stand van zijn werkzaamheden.

ART. 6.

De administratie- en werkingskosten van het Centrum worden uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

ART. 7.

De Minister van Binnenlandse Zaken wordt belast met de uitvoering van deze wet.